ԹԻՖԼԻՍ 1883 ՆՈԵՄԲԵՐԻ 12 — ՇԱԲԱԹ — ԹՎ. 1470 ՏԱՐԻ ՁՈՐԻՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱԺՈՂՈՎ

20 ԿՈՊԵԿ

20 ԿՈՊԵԿ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ՍՏԵՓԱՆՈՍԵԱՆՑԻ

(Շարն. դէմ.)

—o—

ՀՈՒՆԱՁՈՐԸ

Ա. ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

—

Թագաւորն Հոնաց Ատտիլա, որ ամենայն Եւրոպիոյ սարսափ էր եղեալ, ի մեծ զօրութեան իւրում ի Գաղղիա եկեալ էր, եւ ամենայն ազգք ի նա կը դողային։ Ատտիլա ի Գաղղիա եկեալ էր, զի Գաղղիոյ թագաւորն Վալենտինիանոս զքոյր իւր Հոնորիա ի պատերազմ առեալ էր, եւ Ատտիլա ի Գաղղիա եկեալ էր, զի զՀոնորիա ի նա տացեն։

ԱՄ ԴՈՏՈՅՈՏՈՎ ՑՎԱԼՈՂՆԵՐԸ

(Շարունակությունը նախորդ համարում)

—o—

Ամեն ինչ, որ ես տեսա, ինձ համար նոր էր, ամեն ինչ ինձ հետաքրքրում էր, ամեն ինչ ինձ ստիպում էր մտածել։ Ես ուզում էի ամեն ինչ իմանալ, ամեն ինչ հասկանալ։ Ես ուզում էի ամեն ինչ տեսնել, ամեն ինչ լսել։ Ես ուզում էի ամեն ինչ ինձ համար անել։ Ես ուզում էի ամեն ինչ ինձ համար ուսումնասիրել։ Ես ուզում էի ամեն ինչ ինձ համար հասկանալ։ Ես ուզում էի ամեն ինչ ինձ համար ուսումնասիրել։ Ես ուզում էի ամեն ինչ ինձ համար հասկանալ։

...եան պատճառաւ, իրենց պաշտաման յա-
...արժանապատուութիւնը կը թողուն եւ
...րակ լրտեսներ դառնալու ստորնութիւնն
...կ'առնուն։ Արդ, որովհետեւ լրտես մը ո-
...կարժէ եթէ լրտեսելու բան մը չունենայ,
...րակ ոստիկանաց խումբը, պէտք եղածէն ա-
...ղագամ պարունակելով, "բոլորովին անվըս-
...ան մարմին մը ղարձած է։ Արդի դատաս-
...ան ամբաստանեալ անձանց նկատմամբ ինչ-
...ան տեսեւանք ալ ունենայ, վերջ մը պիտի
...այս չարեաց, եւ կը յուսանք թէ պիտի ա-
...արդէ Բոլէի կատարեալ կազմակերպուս-
...ն մը։»

ԱԶԳԱՑԻՆ ԼՈՒՐՔԵՐ

—o—

Յուգեցինք որ կայսերական պալատէն
...ն Ֆ. Եսայի Սրբազանի լուր մը չէ ե-
...ած մինչեւ երէկ իրիկուն, վեհ. Սուլթա-
...ին նիկայանալու համար։

——

...անօրէից խորհուրդը անդամոց ամբող-
...ամբ նիստ ըրաւ երեքշաբթի օր։ Ն-
...իր անդամք՝ Արշակ Բակոբ և Ապտուլ-
...Գէորգ էֆէնտիները ալ ներկայ էին։
...խորհուրդը Գեր. Օրմանեանի պատրաս-
...ընդհանուր վանօրէից բարեկարգու-
...ծրագրին զբաղելէ վերջը, նկատե-
...ի Մշոյ Ս. կարապետի վանուց միաբա-
...ինը իր արդի փոխ—վանահօր դէմ
...գութիւն կը յայտնէ, որոշեց հրա-
...տալ յիշեալ միաբանութեան որ նոր
...պահ մ'ընտրէ մինչեւ ցնոր տնօրէնու-
...։

——

...ետեական խորհուրդը իր առ Ազգ-
...ութիւնն մատուցած տեղեկագրով կոս-
...ած էր մէկ ամսոյ չափ ժամանակ իր
...ոնը չարունակել։ Սոյն պայմանաժա-
...եալ չորեքշաբթի օր լրանալով, ֆաղ.
...ներկայ անդամք Ցնտ. խորհրդէն
...ացին որ չաբաթ մը ևս իր պաշտօնը
...նակէ մինչեւ որ ֆաղ. ժողովը գումար-
...ով այս մասին հարկ եղածը տնօրինէ։
...նտ. խորհուրդը յանձն առաւ չաբաթ
...ս չարունակել։

——

...էկ Ազգային ժողովոյ Բ. Ատենա-
...ն կողմէ Ղալաթիոյ Մատենադա-
...ն մէջ ի նիստ հրաւիրուած էին կա-
...կոսական տեղեկագրին Մշոյ մէջ հը-
...արակութեան խնդիրը քննելու պաշ-
...ունեցող չորս երեսփոխանք։ Ասոնցմէ
...ը, Գեր. Սիմոն եպիսկոպոս և Մ.
...էֆ. գրաւոր հրաժարական ղրկեցին,
...երկուքն ալ բացակայ մնալով, նիստ
...ացաւ։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

—

...իտասարդ հրապարակագիր մը, իր
...արակութեամբք հանրածանօթ, որ
...լրագրական ասպարէզէն քաշուած է,
...ան մէջ բաւական ժամանակ ունի
...է գործով մը զբաղելու։ Կը գրէ հա-
..., անգլիերէն, թուրքերէն և ֆրան-
...լեզուներ, և հաչիւ քննել գիտէ։
...եղած ծանօթութիւնք կրնան ստաց-
...Հայրենիքի խմբագրատունէն, կամ դի-
...առ Բ. Ֆ։

ԽԱՒՈՆ ԼՈՒՐԵՐ

—

...ախընթաց օրը, Ներքին, Արտաքին և
...կան գործոց նախարարը Մեծ–եպար-
...արձր. Սայիտ փաշայի նախագահու-
...ն Ներքեւ ի նիստ գումարուելով՝ թէ՛
...աղաքիս և թէ՛ գաւառական վար-
...իանց մէջ մուծուելիք բարենորոգմանց
...ն զբաղեցան։

——

...ինական դեսպան տը Նոայլ Մար-
...ծանուցագիր մը մատոյց Բ. Դրան,
...ստատող թէ Ֆրանսական կառավարու-
...ն ևս իր պայմանական հաւանութիւ-
...ատած է բաթէնթայի օրինաց գործա-
...ան։

——

...ինպատ Զէյմէի արքայազոյց, Ղալաթա
...արայի մէջ հաստատուելիք չուկային մէջ
...հաւաքելու համար, զանազան տեսակ վա-
...ներ սկսած են գալ Եւրոպիոյ մայրա-
...քաղաքներէն։ Գերմանիոյ կայսրն ու կայս-
...րուհին մեծ սնտուկ մը յախճապակի ա-
...նօթներ, փայտէ չինուած գեղեցիկ ժամա-
...ցոյց մը, և այլ զանազան նիւթեր ղրկեր
...են. բաց աստի, կայսրն 100 և կայսրուհին
50 ոսկի նպաստ ղրկեր են։ Ասոնց հետ կը
գտնուի նաեւ թաւշի վրայ դրնդղոյն մե-
տաքսներով բանուած թռչնոց պատկերներ,
զոր կայսրուհին իւր ձեռօք չինած է և
վեհ. Սուլթանին նուէր ղրկած ի նշան հա-
մակրանաց։

——

Քարիւղէն առնուելիք մթերանոցի տրոյ
խնդիրը քննող յանձնախմբին տեղեկագիրն՝
Սամի պէյի և ընկերաց տրուած արտօնագ-
րին մէջ պայմանեալ գիները պակսեցնելու
հարկը կը հաստատէ։ Նախարարաց խոր-
հուրդն պիտի որոշէ թէ ո՛րչափ պէտք է
պակսեցնել այդ գիները։

——

Նախարարաց խորհուրդը տեղեկագիր
մ'ուղղելով կայսերական պալատն, խնդրեց
որ կիրիտի կուսակալին պաշտօնավարու-
թեան նորոգման նկատմամբ կայսերական
որոշում մը տրուի։ Դեռ ոչ մէկ ընտրելի
առաջարկուած է այս պաշտօնին համար,
բայց եթէ վեհ. Սուլթանն որոշէ արդի կու-
սակալ Ֆուատ փաշան յետս կոչել,
կ'ըսուի թէ Բ. Դուռն Ղազի Ահմետ Մուխ-
թար փաշան կամ Գարաթէոդորի փաշան
պիտի առաջարկէ իբրեւ ընտրելի կիրիտի
կուսակալութեան։

——

Թէրճէմանը Հագիգաթի իւր այս աւուր
թուով կը ծանուցանէ թէ Բերայի ոստիկա-
նապետ Պահրի փաշա քանի մ'օրէ ի վեր
իւր պաշտօնատեղին չերթար։

Թէրճէմանի Հագիգաթի սոյն լուրը զար-
ժանալի կը թուի մեզ, ըստ որում թուրք
լրագիրք յառաջագոյն ծանուցած էին թէ
Պահրի փաշա՝ իւր վրայ ծանրացող ծան-
րակշիռ ամբաստանութեանց համար՝ պաշ-
տօնանկ եղած էր կայսերական հրամանաւ։

——

Մաքսատանց վարչութիւնն հաստատած
է թէ Մարքաղաքիս նաւահանգստին մէջ
տարօրինակ մաքսանենգութիւն մ'ի գոյ
կը դրուի ընդարձակապէս։

Յայտնի է Օսմ. նաւահանգիստները չո-
գենաւ բանեցնող օտարազգի չոգենաւական
ընկերութիւնք Ղալաթիոյ մաքսատան առ-
ջև երերուն մթերանոցներ ունին (Մաւու-
նա կըն.) փոխանցելի (Թրանզիթ) վաճա-
ռաց համար, (որովհետև մաքսատան վար-
չութիւնն այս մտոք յատուկ մթերանոց-
ներ չունի)։ Այս վաճառքներ օրերով երե-
րուն մթերանոցներուն մէջ կը մնան, սպա-
սելով որ ուրիշ չոգենաւեր փոխադրուին։
Հաստատուած է թէ այս միջոցին մեծ քա-
նակութեամբ վաճառք ցամաք կը հանուէր
գաղտագողի։ Ուստի, մաքսատան վարչու-
թիւնն որոշած է այսուհետև խիստ հսկո-
ղութիւն մ'ընել յիշեալ երերուն մթերա-
նոցներուն վրայ։

——

Կը հաւաստեն թէ, կ'ըսէ Մոնիթէօր,
Բ. Դուռն առ այժմ տրամադիր չէ գրաւո-
րապէս Ցունաց Պատրիարքարանի հաղոր-
դել նախարարաց խորհրդոյ կարծիքը. ըղր
դատական գործոց նախարար Ասիմ փաշա
արդէն բերանացի հաղորդեց Ցունաց Պատ-
րիարքին։ Ցունաց Պատրիարքարանն և Սի-
նոդըն ալ՝ որ և է որոշում մ'ընելէ առաջ՝
որոշած են Բ. Դրան գրաւոր պատասխանին
սպասել.

——

Երէկ Րումելիէն դարձեալ բազմաթիւ
իսլամ գաղթականներ հասան մայրաքա-
ղաքս։

——

Նախընթաց օրն Անգլիական դեսպա-
նատան քաղաքական թարգման Սըր Ա.
Սանտիսըն և Ռուսական դեսպանատան Ա.
Թարգման Պ. Իվանոֆ՝ իրենց դեսպանաց
կողմէ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցան
Մեծ–եպարքոս Բարձր. Սայիտ փաշայի
հետ։

——

Ա.յա–Սուլուքէն եկած հեռագիր մը կը
ծանուցանէ թէ Պ. Ստամաբուլոյի ունեցած
ծխախոտի մթերանոցներն, որք 18,000 հո-
խտ ծխախոտ կը պարունակէին, բռնկելով
ամբողջապէս այրեր են։ Կ'ըսուի թէ այս
հրդեհ չարակամութեան արդիւնք է։ Զմիւ-
նիոյ կուսակալն անմիջապէս յանձնախում-
մը ղրկեր է հրդեհին վայրն, քննութիւն մը
բանալու համար։

——

Ցունական Նէոլոգոս լրագիրը կ'ըսէ թէ
Ցունաց Ս. Պատրիարքն ու Սինոդը տեսնե-
լով թէ եկեղեցական առանձնաշնորհու-
թեանց խնդրոյն վրայ իրենց կողմէ Բ. Դը-
րան տրուած բացատրութիւններն ապար-
դիւն կը մնան, և թէ Բ. Դուռն իւր առ-
ջի որոշման վրայ անխախտ կը կենայ, առ
աղդն և առ տէրութիւնն իրենց ունեցած
ծանր պատասխանատուութենէն ազատե-
լու համար ուրիշ միջոց չեն գտներ, եթէ
ոչ հրաժարիլ իրենց պաշտօնէն։

——

Քաղաքապետ Մազհար փաշա նկատե-
լով որ Խասքիւղի կանանց հիւանդանոցը
միայն 80 անկողին կը պարունակէր, որոց
անբաւականութիւնն օր քան զօր զգալի
կը լինէր, Էյէի–Սարայի կողմն ընդարձակ
ապարան մը գնած է, որ կրնայ 150 ան-
կողին պարունակել և ուր այժմ հարկ ե-
ղած պատրաստութիւնք կը լինին։ Կը ծա-
նուցուի թէ Ն. Վսեմութիւնը մտադիր է
ապաստանարան մ'ընել զայն, ուր զեղխու-
թեամբ և մուրացութեամբ պարապող կա-
նայք և աղջկունք պիտի ընդունուին և
անոնց աշխատութեան գործ պիտի հայ-
թայթուի։

——

Վեց անուղղակի տրոց վարչութեան նո-
րընտիր տնօրէն Պ. Օպուանօ՝ իւր ընտրու-
թենէն ի վեր՝ քանի մը պաշտօններ ջնջ-
ած է, որք բոլորովին աւելորդ էին, և
այս կերպով տարին 12,000 ոսկւոյ խնայո-
ղութիւն մ'ըրեր է յօգուտ օսմ. արժե-
տեարց։

——

Մարսիլիոյ սուրհանդակը երէկ ժամ
9 1/4ին (ըստ Տաճկ.) Դարտանէլէն անցաւ։

——

Պելկրատէն նոյ. 16 թուով կը հեռագը-
րեն. "Ապստամբք վերջերս Սերպիոյ Թող-
եալ Բիրոթի, Նիշի և Վրանեայի գաւառա-
կաց մէջ եւս ապստամբութիւն ծաւալելու
փորձ փորձեցին։ Նոյ. 13ին բազմաթիւ ա-
պըստամբք Նիշի տիրելու մտօք Ալեքսինա-
ցէն մեկնելով, կէս ճանբան երկու գու-
մարտակ զօրաց հանդիպեցան, որք Ալեք-
սինաց կ'երթային։ Կարճ կռուէ մը յետոյ,
յորում ապստամբք ի փախուստ դարձան,
զօրքերն շարունակեցին իրենց յառաջխա-
ղացութիւնն Ալեքսինացի վրայ։ Ապստամ-
բութիւնը բոլորովին զսպուած կը համար-
ուի։"

——

Եւրոպական լրագիրք կը ծանուցանեն
թէ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար
Պ. Տը կիրս՝ իւր ուղեւորութենէն բեդրըս-
պուրկ վերադարձած ժամանակ՝ անպատ-
ճառ վիէննայէն անցնելով տեսակցութիւն
մը պիտի ունենայ Աւստրիոյ արտաքին գոր-
ծոց նախարար Ֆալնոքի կոմսին հետ.

——

Թայմզ ծանուցանելով թէ եգիպտոս
գտնուող անգլիական զօրաց մէկ մասն ևս
ետ պիտի կոչուի, կ'ըսէ թէ 2,000 հետե-
ւակ, 250 Թնդանօթաձիգ և 90 մարտկո-
ցաչէն զօրք միայն պիտի մնան Եգիպտոս։

——

Ալդէն ծանուցինք թէ եգիպտական կա-
ռավարութիւնն որոշած է զինուորական ա-
պըստամբութեան օրով գնուած պատերազ-
մական նիւթոց և Թնդանօթաց մէկ մասը
վաճառել։ Ալեքսանդրիայէն լուր կուտան
թէ քանի մը վաճառականներ Զինաստանի
կառավարութեան հաշուոյն գնել կ'ուզեն
եղեր զանոնք։

ՀԵՌԱԳՐԵՐ

Ա.յս առաւօտ հասած հեռագիրք

Լոնտրա 23 նոյ.

Զինական կառավարութիւնը ծանուցագիր մը
ղրկելով մեծ տէրութեանց, պահանջած է որ Ա-
նամի թագաւորութեան վրայ իւր ունեցած վե-
հապետական իրաւունքը հաստատուի. Միանգա-
մայն յայտնած է թէ, եթէ պատերազմ ծագի
Չինաստանի եւ Ֆրանսայի միջեւ, պատասխա-
նատուութիւնը Ֆրանսայի վրայ կ'իյնայ։

Վալէնսիա 23 նոյ. առաւօտ.

Գերմանիոյ գահաժառանգ իշխանն երէկ իրի-
կուն Մատրիտ ուղեւորեցաւ։

Վալէնսիոյ ժողովուրդն համակրական այլ ոչ
խանդավառ ընդունելութիւն մ'ըրաւ։ Սակայն
եւ այնպէս սուլելու քանի մը ձայներ լսուեցան
Գոնսթիթիւսիոնի հրապարակին վրայ։

Գահիրէ 23 նոյ. իրիկուն.

Սուտանէն եկած գէշ լրոց հակառակ, Անգ-
լիական զօրաց ետ կոչուիլը չպիտի յապաղի։
Մանաւանդ Գահիրէ 15 օրէն պիտի պարպուի։
Զրոյց կայ թէ նախարարաց մէջ կարծեաց ան-
համաձայնութիւն ծագած է Սուտանի մասին
ձեռք առնուելիք միջոցներուն նկատմամբ։

Գահիրէ 23 նոյ. իրիկուն.

Կը հաւաստեն թէ Սուտ Մարգարէին զօրքե-
րը կազմակերպուած եւ Սուիէ անուն ֆը-
րանսացւոյ մը հրամանատարութեան ներքեւ
դրուած են։

Մատրիտ 23 նոյ. իրիկուն.

Գերմանիոյ գահաժառանգ իշխանն այս առա-
ւօտ ատտ հասաւ։ Ժողովրդեան ընթացքն զգու-
շաւոր եղաւ։ Կեցցէի քանի մ'աղաղակներ մի-
այն լսուեցան։ Որ եւ է դէպք չպատահեցաւ։

Ա Զ Դ

Բարսեղ էֆ.վարդուկեան Պոլիս վերադաբ-
ձած է։ Իր նախկին աշակերտները յար-
գանօք կը հրաւիրէ, ինչպէս նաեւ նորեկ-
ները, նոր դրութեամբ Անգլերէն լեզուի
ուսուցման։ Մանաւանդ տեղեկութեանց հա-
մար դիմել ի Ֆրէնկեան վաճառատուն։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՓՈՐՏԱ

Ղալաթիա 12 նոյ.

ԸՆԹԱՑԻՔ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ

(Օսմ. ոսկին 100 ղրուշի հաշուով)

Լոնտրա 8 ամիս, ղրշ. 108,31 առ Անգլ. լիր.

Փարիզ 8 9 ֆր. 25 առ Օսմ. լիր.

ԸՆԹԱՑԻՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Օսմ. ֆօնս. գոցուեցաւ	10,11
բացուեցաւ	10,6
կէս օրին	10,5
Եգիպտ. միաց. բաց. ոսկի	72,

Անգլ. լիր

Սօսիէթէ ժէնէրալ (գ. կ.)	4,10
» Օթօման »	4, 4
կ. Պոլսոյ Պանքան »	7,10
Քրէտի ժէնէրալ 6 % » Օսմ. լիր	7,5
Փոխ. 1863 (Մուհ. –) 6 % Ֆր.	57
» 1865 » 6 %	56,
» 1869 (Բրինար) 6 %	50,
» 1872 (Պօն տիւ Թրէզօր)	17,50
» 1873 (Բրինար) 6 %	45
Րումելիի երկաթուղի	44,25
Լաւրիում	120
Թրամուայ Օսմ. լիր	305
Թղթադրամ »	1320
Հէվալէսիդ	30
Բէյօղ	

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՓՈՐՏԱ

Լոնտրա 23 նոյ.

Անգղ. ֆօնս.	101 5/8
Օսմ. »	9 3/8
Փոխ. 1865	11 1/8
» 1869	10 1/4
» 1871	66
» 1872	16 1/2
» 1873	9
» 1877	78
Պանք Օթօման	16
Ռուս. փոխ. 73ի	85 3/8
Եգիպտ. միացեալ	64 7/8
» արտօնաւոր	88 3/4
Տայրա Սանիէ	64
Փոխ. Ռօչիլտ	90
Փոխանակագիր Փարիզի վրայ	101, 3/4

Փարիզ 23 նոյ.

Գաղղ. ֆօնս. 4 1/2 0/0	106,90
» » 3 0/0	77. 72 1/2
Օսմ. ֆօնս.	9,37 1/2
Փոխ. 1865	Ֆր.
» 1869	
» 1873	80
Օսմ. երկաթուղի	45 12 50
Պանք Օթօման (գ. կ.)	656,25
Քրէտի Լիոնէ (գ. կ.)	552,50
Ռուս. փոխ. 5 առ 0/0 (1877)	93 3/4
» » Արեւելեան	
Իտալ. ֆօնս.	90,40
Եգիպտ. միացեալ	332,50
Փոխանակագիր Լոնտրայի վրայ	25,20

Վիէննա 23 նոյ.

Փոխ. Լոնտրայի վրայ	120,50
Րումելիի երկաթուղի	21,

ԿԷՍ ՕՐ 7 18

ՏԷՐ–ԽՄԲԱԳԻՐ
Մ. Ց. ՄԷԼԻՔԵԱՆ

Բիզա փաշա խան Թիւ. 14

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀՈՂԱՅԻՆ ԵՎ ՋՐԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ
ԱՆԴՐԱՆԻԿԱՅԻ ՀՈՂԱՅԻՆ ԵՎ ՋՐԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ